

Zákon č.

462 / 2003 Z. z. Zákon o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(v znení č. 244/2005 Z. z., 310/2006 Z. z., 555/2007 Z. z., 659/2007 Z. z., 543/2010 Z. z.)

Zo dňa: 30. 10. 2003

Platný od: 27. 11. 2003

Účinný od: 1. 1. 2011

462

ZÁKON

z 30. októbra 2003

o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje podmienky nároku a poskytovanie náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca (ďalej len „náhrada príjmu“).

§ 2

Zamestnanec

(1) Zamestnanec podľa tohto zákona je zamestnanec podľa osobitného predpisu.¹⁾

(2) Zamestnancom podľa tohto zákona nie je fyzická osoba vo výkone väzby a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody.

§ 3

Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ je zamestnávateľ podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Zamestnávateľom podľa tohto zákona nie je pre fyzickú osobu uvedenú v § 2 ods. 2 ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody.

Podmienky nároku na náhradu príjmu

§ 4

Nárok na náhradu príjmu má zamestnanec, ak bol pre chorobu alebo úraz uznaný za dočasne práceneschopného na výkon činnosti zamestnanca alebo mu bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu⁴⁾ (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“) a nemá príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa osobitného predpisu⁵⁾ za obdobie, v ktorom nevykonáva činnosť zamestnanca z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 5

(1) Nárok na náhradu príjmu nemá zamestnanec

a) ak počas obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti má nárok na

1. nemocenské podľa osobitného predpisu,⁶⁾

2. materské podľa osobitného predpisu⁷⁾ alebo

3. rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu;⁸⁾ to neplatí, ak zamestnanec počas poberania rodičovského príspevku súčasne vykonáva činnosť zamestnanca,

b) ak sa stal dočasne práceneschopným v dôsledku úmyselného trestného činu, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody,

c) ak porušil liečebný režim určený lekárom,¹⁰⁾ odo dňa porušenia liečebného režimu,

d) ak sa nezdržiava na mieste určenom počas dočasnej pracovnej neschopnosti bez súhlasu lekára,

odo dňa zistenia tejto skutočnosti.

§ 6

Zánik nároku na náhradu príjmu

Nárok na náhradu príjmu zaniká zamestnankyni, ktorá je v období šiestich týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom dočasne práceneschopná a vznikol jej nárok na materské podľa osobitného predpisu.⁷⁾

§ 7

Poskytovanie náhrady príjmu

(1) Náhradu príjmu poskytuje zamestnávateľ.

(2) Náhrada príjmu sa poskytuje za kalendárne dni od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najdlhšie do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.

§ 8

Výška náhrady príjmu

(1) Výška náhrady príjmu je v období

a) od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 25 % denného vymeriavacieho základu zamestnanca a

b) od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu.

(2) V kolektívnej zmluve uzatvorenej podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ možno dohodnúť dennú výšku náhrady príjmu vo vyššej percentuálnej sadzbe, najviac vo výške 80 % denného vymeriavacieho základu.

(3) Zamestnanec má nárok na náhradu príjmu vo výške polovice náhrady príjmu podľa odseku 1 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak sa stal dočasne práceneschopným v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok, najdlhšie do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.

(4) Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnanca, ktorého nemocenské poistenie zamestnanca pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti trvalo najmenej 90 dní, je rozhodujúce obdobie podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾ Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnanca, ktorého nemocenské poistenie zamestnanca pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti trvalo menej ako 90 dní, je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť.

(5) Denný vymeriavací základ zamestnanca je podiel súčtu vymeriavacích základov na platenie poistného na nemocenské poistenie zamestnanca, dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Denný vymeriavací základ zamestnanca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť vznikla v deň vzniku nemocenského poistenia zamestnanca, je vymeriavací základ, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie, pripadajúci na jeden deň nemocenského poistenia v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nadol.

Spoločné ustanovenia

§ 9

(1) Nárok na náhradu príjmu sa uplatňuje u zamestnávateľa predložením potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti.

(2) Zamestnanec je povinný preukázať zamestnávateľovi skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, výšku a zánik nároku na náhradu príjmu.

(3) Zamestnanec je povinný v období, v ktorom má nárok na náhradu príjmu, dodržiavať liečebný režim určený lekárom.¹⁰⁾

(4) Zamestnávateľ má právo vykonať kontrolu, či sa dočasne práceneschopný zamestnanec zdržiava na mieste určenom počas dočasnej pracovnej neschopnosti. Zamestnávateľ má právo vykonať kontrolu podľa prvej vety v obydlí zamestnanca s jeho súhlasom alebo na mieste, kde je predpoklad, že sa dočasne zdržiava.

§ 10

(1) Náhrada príjmu sa vypláca vo výplatných termínoch, ktoré sú určené na výplatu mzdy, platu, odmeny za prácu alebo služobného príjmu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom si zamestnanec uplatnil nárok na náhradu príjmu.

(2) Suma náhrady príjmu sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor.

§ 11

Nárok na náhradu príjmu sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý patrí.

§ 12

Spory vo veciach upravených týmto zákonom rozhodujú súdy.

§ 13

Prechodné ustanovenie

Nároky vyplývajúce z dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

§ 13a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011

(1) Ak fyzická osoba je zamestnanec k 31. decembru 2010 a toto právne postavenie trvá aj po tomto dni, je zamestnanec aj podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(2) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je zamestnávateľ zamestnanca uvedeného v odseku 1, je zamestnávateľ aj podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

Čl. II

Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 670/2002 Z. z. a zákona č. 426/2003 Z. z. sa mení takto:

1. § 80 vrátane nadpisu znie:

„§ 80

Platové pomery sudcov pri chorobe alebo pri úraze

V čase, keď sudca nevykonáva svoju funkciu pre chorobu alebo pre úraz, patrí mu, ak tento zákon neustanovuje inak, k náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti poskytovanej podľa osobitného predpisu²⁰⁾ (ďalej len „náhrada príjmu“) príplatok k náhrade príjmu a k nemocenskému poskytovanému podľa osobitného predpisu^{20a)} príplatok k nemocenskému.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 20 a 20a znejú:

„²⁰⁾ Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{20a)} Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

2. § 93 vrátane nadpisu znie:

„§ 93

Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému

(1) Ak je sudca uznaný pre chorobu alebo úraz za dočasne neschopného na výkon funkcie a vznikol mu nárok na náhradu príjmu²⁰⁾ alebo nárok na nemocenské podľa osobitného predpisu,^{20a)} patrí mu príplatok k náhrade príjmu alebo príplatok k nemocenskému vo výške rozdielu medzi funkčným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poskytnutou náhradou príjmu alebo poskytnutým nemocenským.

(2) Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému sudcovi nepatrí, ak dočasná neschopnosť sudcu na výkon jeho funkcie vznikla pre úraz pri výkone funkcie alebo pre chorobu z povolania.“.

3. Nadpis nad § 96 znie:

„Konanie o príplatku k náhrade príjmu, o príplatku k nemocenskému, o príplatku k materskému a o príplatku k dôchodku sudcu“.

4. § 96 znie:

„§ 96

Úhrn príplatku k náhrade príjmu a náhrady príjmu, úhrn príplatku k nemocenskému a nemocenského a úhrn príplatku k materskému a materského nesmú presiahnuť výšku funkčného platu po odpočítaní preddavku na daň z príjmov fyzických osôb, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ak je sudca platiteľ poistného na poistenie v nezamestnanosti.“.

5. V § 99 odsek 1 znie:

„(1) Príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému a príplatok k materskému sa vypláca pozadu za príslušný kalendárny mesiac spolu s platom.“.

Čl. III

Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení zákona č. 669/2002 Z. z. sa mení takto:

1. V § 130 odsek 2 vrátane poznámok pod čiarou znie:

„(2) Prokurátor počas dočasnej neschopnosti vykonávať funkciu prokurátora pre chorobu alebo úraz má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného zákona⁴⁹⁾ (ďalej len „náhrada príjmu“), nárok na nemocenské podľa osobitného zákona^{49a)}, nárok na príplatok k náhrade príjmu a nárok na príplatok k nemocenskému (§ 131).“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 49 a 49a znejú:

„⁴⁹⁾ Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{49a)} Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

2. § 131 vrátane nadpisu znie:

„§ 131

Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému

(1) Ak je prokurátor uznaný za dočasne neschopného na výkon funkcie pre chorobu alebo úraz a vznikol mu nárok na náhradu príjmu⁴⁹⁾ alebo nárok na nemocenské podľa osobitného zákona,^{49a)} patrí mu príplatok k náhrade príjmu alebo príplatok k nemocenskému vo výške rozdielu medzi poskytnutou náhradou príjmu alebo poskytnutým nemocenským a funkčným platom po odpočítaní

a) poistného na zdravotné poistenie,⁴¹⁾

b) poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a poistného na invalidné poistenie,^{49a)}

c) preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov.⁴³⁾

(2) Úhrn príplatku k náhrade príjmu a poskytnutej náhrady príjmu a úhrn príplatku k nemocenskému a poskytnutého nemocenského nesmú presiahnuť výšku funkčného platu prokurátora po odpočítaní poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov.

(3) Prokurátorovi nepatrí príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému podľa odseku 1, ak dočasná neschopnosť na výkon funkcie pre chorobu alebo úraz vznikla v dôsledku služobného úrazu alebo choroby z povolania (§ 166).“.

3. § 132 vrátane nadpisu znie:

„§ 132

Príplatok k ošetrovnému

(1) Ak prokurátorovi vznikne nárok na ošetrovné podľa osobitného zákona,^{49a)} patrí mu príplatok k ošetrovnému vo výške 55 % z jeho naposledy určeného funkčného platu.

(2) Úhrn príplatku k ošetrovnému a poskytnutého ošetrovného nesmie presiahnuť výšku funkčného platu prokurátora po odpočítaní poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov.“.

4. § 133 vrátane nadpisu znie:

„§ 133

Príplatok k materskému

(1) Ak prokurátorovi vznikne nárok na materské podľa osobitného zákona,^{49a)} patrí mu príplatok k materskému vo výške 55 % z jeho naposledy určeného funkčného platu.

(2) Úhrn príplatku k materskému a poskytnutého materského nesmie presiahnuť výšku funkčného platu prokurátora po odpočítaní poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov.“.

5. V § 138 ods. 1 sa slová „nárok na nemocenské, na podporu pri ošetrovaní člena rodiny alebo peňažnú pomoc v materstve“ nahrádzajú slovami „nárok na náhradu príjmu, na nemocenské, na ošetrovné alebo na materské“.

6. V § 139 odsek 1 znie:

„(1) Nárok na príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému, príplatok k ošetrovnému, príplatok k materskému a príplatok k dôchodku (ďalej len „príplatok“) vzniká dňom splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom.“.

7. V § 140 odsek 1 znie:

„(1) Služobný úrad rozhoduje

- a) o príplatku k náhrade príjmu,
- b) o príplatku k nemocenskému,
- c) o príplatku k ošetrovnému,
- d) o príplatku k materskému.“.

8. V § 141 odsek 1 znie:

„(1) Príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému, príplatok k ošetrovnému a príplatok k materskému sa vypláca pozadu za príslušný kalendárny mesiac spolu s platom.“.

Čl. IV

Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení zákona č. 438/2002 Z. z., zákona č. 666/2002 Z. z., zákona č. 424/2003 Z. z. a zákona č. 451/2003 Z. z. sa mení takto:

1. V § 34 ods. 4 písm. d) sa za slovo „nárok“ vkladajú slová „na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu^{16a)} (ďalej len „náhrada príjmu“) a“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 16a znie:

„^{16a)} Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. § 163 vrátane nadpisu a poznámky pod čiarou k odkazu 28 znie:

„§ 163

Príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému a príplatok k ošetrovnému

(1) Ak je príslušník uznaný pre chorobu alebo úraz za dočasne neschopného na vykonávanie štátnej služby a vznikol mu nárok na náhradu príjmu^{16a)} alebo nárok na nemocenské podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ patrí mu príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému v sume rozdielu medzi služobným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, v prípravnej štátnej službe a v dočasnej štátnej službe aj poistného na poistenie v nezamestnanosti a poskytnutou náhradou príjmu alebo poskytnutým nemocenským. Celkové obdobie poskytovania príplatku k náhrade príjmu a príplatku k nemocenskému pri tej istej dočasnej neschopnosti na vykonávanie štátnej služby alebo pri viacerých dočasných neschopnostiach na vykonávanie štátnej služby, ktoré vznikli v jednom kalendárnom roku, je najviac 30 dní.

(2) Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému príslušníkovi nepatrí, ak dočasná neschopnosť na vykonávanie štátnej služby vznikla v dôsledku služobného úrazu alebo choroby z povolania.

(3) Ak štátnemu zamestnancovi vznikne nárok na ošetrovné podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ patrí mu príplatok k ošetrovnému v sume rozdielu medzi služobným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, v prípravnej štátnej službe a v dočasnej štátnej službe aj poistného na poistenie v nezamestnanosti a poskytnutým ošetrovným. Celkové obdobie poskytovania príplatku k ošetrovnému pri viacerých ošetrovaniach, ktoré vznikli v jednom kalendárnom roku, je najviac 30 dní.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 28 znie:

„²⁸⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.“.

3. § 164 vrátane nadpisu znie:

„§ 164

Príplatok k materskému

Ak príslušníkovi vznikne nárok na materské podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ patrí mu príplatok k materskému v sume rozdielu medzi služobným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, v prípravnej štátnej službe a v dočasnej štátnej službe aj poistného na poistenie v nezamestnanosti a poskytnutým materským.“.

4. § 167 vrátane nadpisu nad paragrafom znie:

„Spoločné ustanovenia o príplatku k náhrade príjmu, o príplatku k nemocenskému, o príplatku k ošetrovnému, o príplatku k materskému a o príplatku za štátnu službu k dôchodku

§ 167

Služobným platom na účely § 163 a 164 je služobný plat, ktorý by príslušníkovi patril, ak by mu nevznikol nárok na náhradu príjmu, nárok na nemocenské, nárok na ošetrovné alebo nárok na

materské.“.

5. V § 168 odsek 1 znie:

„(1) Nárok na príplatok k náhrade príjmu, nárok na príplatok k nemocenskému, nárok na príplatok k materskému, nárok na príplatok k ošetrovnému a nárok na príplatok za štátnu službu k dôchodku (ďalej len „príplatok“) vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na príplatok.“.

6. V § 169 odseky 1 a 2 znejú:

„(1) Príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému, príplatok k materskému a príplatok k ošetrovnému vypláca služobný úrad pozadu za príslušný kalendárny mesiac spolu so služobným platom.

(2) Suma príplatku k náhrade príjmu, suma príplatku k nemocenskému, suma príplatku k materskému a suma príplatku k ošetrovnému sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 4 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z. z..
- 2) § 7 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z.
- 4) § 12 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- 5) § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 34 ods. 2 a § 59 ods. 2 a ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z.
- 7) Zákon č. 461/2003 Z. z.
- 8) Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 14) Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov.
- 15) § 54 ods. 1, 2, 9 a 10 zákona č. 461/2003 Z. Z. o nemocenskom poistení v znení zákona č. 543/2010 Z. z.